

УДК 336.67

МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ НА АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТАХ З ДЕРЖАВНОЮ ЧАСТКОЮ В УКРАЇНІ

Горбатенко О.А.

Предметом дослідження є розробка механізму впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні.

Метою дослідження є проаналізувати діяльність акціонерних товариств, розробити рекомендації, щодо покращення та вдосконалення механізму впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні, необхідність дослідити особливості використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні, теоретичні засади належної організації управління прибутком, які дають змогу усім учасникам корпоративних взаємовідносин прослідкувати відповідність діяльності товариств їх інтересам. Необхідно встановити можливість зберігання чи продажу дрібних пакетів акцій, які перебувають у власності держави, для підвищення прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні.

Результати дослідження свідчать про те, що ступінь одержаних результатів полягає у розробці науково-обґрунтованих рекомендацій, методів та висновків, спрямованих на покращення та вдосконалення розвитку функціонування діяльності і підвищення прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні.

Галузь застосування результатів: організація та проведення наукових досліджень на акціонерних товариствах, спрямованих на покращення та вдосконалення розвитку функціонування діяльності і підвищення прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні.

Висновки: Розглянуто особливості контролю прибутку у акціонерних товариствах, досліджено основні види та суб'єкти корпоративного контролю. Сформульовано основні напрямки державної політики у акціонерних товариствах стосовно частки власності. Проаналізовано основні інструменти прихованого перерозподілу контролю у акціонерних товариствах, тобто прийняття рішення щодо емісії акцій. Удосконалено алгоритм його прийняття рішення про емісію акцій, шляхом продажу дрібних пакетів акцій. Обґрунтовано доцільність продажу пакетів акцій менше ніж 25 %, у разі відсутності ефективності їх подальшого зберігання у власності держави. Пропонується новий механізм впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні. Запропоновано основні шляхи контролю державних органів влади над діяльністю керівників акціонерних товариств; контроль за ефективністю та доцільністю участі держави у статутних капіталах акціонерних товариств; контроль за процесом продажу державних пакетів акцій, через аналіз та оцінку цього процесу.

Ключові слова: акціонерне товариство, корпоративний контроль, державна частка власності, емісія акцій, продаж акцій, пакет акцій.

МЕХАНИЗМЫ ВНЕДРЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОЙ СТРАТЕГИИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРИБЫЛИ НА АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВАХ С ГОСУДАРСТВЕННОЙ ЧАСТЬЮ В УКРАИНЕ

Горбатенко Е.А.

Предметом исследования является разработка механизма внедрения оптимальной стратегии использования прибыли на акционерных обществах с государственной частью в Украине.

Целью исследования является проанализировать деятельность акционерных обществ, разработать рекомендации по улучшению и совершенствованию механизма внедрения оптимальной стратегии использования прибыли на акционерных обществах с государственной частью в Украине, необходимость исследовать особенности использования прибыли на акционерных обществах с государственной частью в Украине, теоретические основы надлежащей организации управления прибылью, которые позволяют всем участникам корпоративных взаимоотношений проследить соответствие деятельности обществ их интересам. Необходимо установить возможность хранения или продажи мелких пакетов акций, находящихся в собственности государства, для повышения прибыли на акционерных обществах с государственной частью в Украине.

Результаты исследования свидетельствуют о том, что степень полученных результатов заключается в разработке научно-обоснованных рекомендаций, методов и выводов, направленных на улучшение и совершенствование развития функционирования деятельности и повышения прибыли на акционерных обществах с государственной частью в Украине.

Область применения результатов: организация и проведение научных исследований на акционерных обществах, направленных на улучшение и совершенствование развития функционирования деятельности и повышения прибыли на акционерных обществах с государственной частью в Украине.

Выводы: Рассмотрены особенности контроля прибыли в акционерных обществах, исследованы основные виды и субъекты корпоративного контроля. Сформулированы основные направления государственной политики в акционерных обществах относительно части собственности.

Проанализированы основные инструменты скрытого перераспределения контроля в акционерных обществах, то есть принятие решения об эмиссии акций. Усовершенствовано алгоритм его принятие решения об эмиссии акций, путем продажи мелких пакетов акций. Обоснована целесообразность продажи пакетов акций менее 25%, при отсутствии эффективности их дальнейшего хранения в собственности государства. Предлагается новый механизм внедрения оптимальной стратегии использования прибыли на акционерных обществах с государственной частью в Украине. Предложены основные пути контроля государственных органов власти за деятельностью руководителей акционерных обществ; контроль за эффективностью и целесообразностью участия государства в уставных капиталах акционерных обществ; контроль за процессом продажи государственных пакетов акций, через анализ и оценку этого процесса.

***Ключевые слова:** акционерное общество, корпоративный контроль, государственная часть, эмиссия акций, продажа акций, пакет акций.*

IMPLEMENTATION MECHANISMS OF THE OPTIMAL STRATEGY TO USE JOINT-STOCK COMPANIES' INCOMES WITH THE STATE SHARE IN UKRAINE

Gorbatenko O.A.

The subject of research is to develop a mechanism for implementing of the optimal strategy to use joint-stock companies' incomes with the state share in Ukraine.

The purpose of research is to analyze the activity of joint-stock companies; to develop recommendations for the improvement of the implementation mechanism of the optimal strategy to use joint-stock companies' incomes with the state share in Ukraine; to study the features to use joint-stock companies' incomes with the state share in Ukraine, the theoretical principles of proper management organization by profit that allow all participants of corporate relations companies track compliance of their interests. It is necessary to ascertain the possibility of keeping or selling small blocks of shares which are owned of the state to increase joint stock companies' incomes with the state share in Ukraine.

The results of work are to develop scientific-substantiated recommendations, methods and conclusions, which directed on the development, improvement and increase of joint-stock companies' income with the state share in Ukraine.

Practical Implications: the organization and carrying out of the research on joint-stock companies are directed on the development, improvement and increase of joint-stock companies' income with the state share in Ukraine

Conclusions: The features of the control of profits in joint-stock companies are considered, the main types and subjects of corporate control are studied. The basic directions of the state policy of joint-stock companies with the state share are formulated. The basic instruments of hidden redistribution control in joint-stock companies (decision-making to equity issue) are analysed. The scheme of decision to equity issue has improved by selling small blocks of shares. Expediency sale of shares less than 25% in the event of absence of further keeping in state ownership are substantiated. The new mechanism for implementing of the optimal strategy to use joint-stock companies' incomes with state share in Ukraine is offered. In the study are proposed: the basic ways of controlling of state authorities over the managers' activities of joint-stock companies; control the efficiency and suitability of state participation in the statutory capital of the joint-stock companies; control the sale of state block of shares through analysis and evaluation of the process.

***Key words:** joint-stock company, corporative control, the state share of ownership, equity issue, sale of shares, a block of shares.*

Постановка проблеми. Процес становлення та проблеми розвитку акціонерних товариств з державною часткою в Україні, механізм функціонування корпоративних фінансів, стратегія управління прибутком та акціонерним капіталом, питання емісійної та дивідендної політики, проведення операцій емітентами та інвесторами з пайовими цінними паперами на фондовому ринку потребують подальшого науково-практичного дослідження фінансово-кредитного механізму діяльності акціонерних товариств з державною часткою, його формування, розвитку та напрямів удосконалення в сучасних умовах трансформації ринкової економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дана проблематика знайшла висвітлення в науковій вітчизняній і зарубіжній літературі. Зокрема, її досліджують такі вчені, як: А.В. Кравець, І. Волошин, А.Смитюх, М.В. Топчак, А.Черпак, В.Шеховцов, В.О. Шпильова, Г.Ю. Штерн, В.М. Геєць, І. К. Бондар, В.І. Голиков, М.П. Денисенко, О.М. Вакульчик, І.О. Жадан, О.Р. Кібенко, В.Є. Леонтьєв, І.І. Мазур, Г.В. Назарова, П.П. Самофалов, О.М. Сафронова, О.І. Пасхавер, Л.О. Птащенко, С.О. Теньков, М.В. Чечетов, М. Г. Чумаченко та ін. В той же час існуюча ситуація вимагає подальшої поглибленої розробки та вдосконалення механізму впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні та управлінням державним корпоративним сектором економіки. Недостатньо розробленими залишаються також питання дотримання інтересів держави як акціонера. Виявлення специфіки розвитку і механізму становлення форм інтеграції капіталів потребує більш детального дослідження процесу розвитку корпоративних відносин на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні.

Постановка завдання. Проаналізувати діяльність акціонерних товариств, розробити рекомендації, щодо покращення та вдосконалення механізму впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні, необхідність дослідити особливості використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні, теоретичні засади належної організації управління прибутком, які дають змогу усім учасникам корпоративних взаємовідносин прослідкувати відповідність діяльності товариств їх інтересам. Необхідно встановити можливість зберігання чи продажу дрібних пакетів акцій, які перебувають у власності держави, для підвищення прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні відчувається значний дефіцит ґрунтовних досліджень і практично-орієнтованих наукових розробок, щодо формування нових механізмів впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні. Розробка та впровадження нових механізмів оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою, доведення структури капіталу підприємств з державною часткою до їх оптимального рівня і впровадження в повсякденну практику дали б можливість підвищити їх прибутковість і фінансову стійкість. Поступовий розвиток корпоративного сектору в Україні, підвищення прозорості й цивілізованості формування відносин власності зумовлюють актуальність впровадження ефективних механізмів управління прибутком акціонерних товариств. Ці механізми вивчаються й реалізуються в системі фінансового менеджменту, а саме в рамках предмета корпоративних фінансів. Сучасне управління прибутком акціонерних товариств з державною часткою – це управління у сфері грошових відносин щодо формування, розподілу і використання грошових доходів, нагромаджень і фінансових ресурсів з метою найефективнішого їх використання і підвищення платоспроможності товариств та підвищенню рівня економіки країни в цілому [2].

За 2015 рік загальна кількість господарських товариств з державними частками зменшилася на 3,7%. За станом на початок 2016 року у Реєстрі корпоративних прав держави обліковувалося 548 господарських товариств, у статутному капіталі яких є державна частка. Держава в особі уряду, ФДМУ, Міністерств та інших центральних та місцевих органів виконавчої влади здійснювала управління корпоративними правами в 463 акціонерних товариствах, 54 товариствах з обмеженою відповідальністю, 31 національній акціонерній компанії (НАК) та державній холдинговій компанії (ДХК).

Із загальної кількості цих об'єктів 272 господарських товариства (49,63%) мали у статутному капіталі державну частку розміром понад 50%, яка надає державі право контролю за їхньою діяльністю (156 господарських товариств або 28,46% мали державну частку 100%), 141 господарське товариство (25,72%) - державну частку розміром від 25% до 50%, а 135 господарських товариств (24,95%) - державну частку менше 25%. У реєстрі на звітну дату обліковувалося 136 акціонерних товариств, заснованих Міністерствами у процесі корпоратизації державних підприємств, а також 20 НАК та ДХК, які не надають до Фонду жодної статистичної звітності, а функції з управління цими товариствами здійснюють виключно засновники – Міністерства.

Фонд держмайна та його регіональні відділення здійснювали управління 358 об'єктами з корпоративними правами держави (65,32% загальної кількості), з них 134 об'єкти з контрольними держпакетами. Міністерства та інші центральні й місцеві органи виконавчої влади управляли корпоративними правами 190 господарських товариств (34,67% загальної кількості), з них 138 об'єктів з контрольними держпакетами. За минулий рік загальна кількість господарських товариств з державними частками зменшилась на 3,7% з 569 до 548 компаній. При цьому кількість об'єктів з державною часткою до 10% зменшилась з 71 до 68 товариств, з часткою від 10% до 25% - з 68 до 67, з часткою від 25% до 50% - з 153 до 141 товариств, а з часткою від 50% до 100% - з 277 до 272 товариств.

Протягом 2015 року господарськими товариствами, що належать до сфери управління ФДМУ, до Держбюджету було перераховано дивідендів на державні частки на загальну суму 384,47 млн. грн. (у 2014 році цей показник дорівнював 403,05 млн. грн.) [1].

За інформацією Фонду держмайна за станом на початок 2016 року провадження у справі про банкрутство було порушено щодо 55 господарських товариств, у статутних капіталах яких державна частка перевищує 50% і які знаходяться в управлінні ФДМУ. Із загальної кількості зазначених об'єктів 4 перебувало у стадії розпорядження майном, 16 - у стадії санації, а 35 – у процесі ліквідації.

Згідно з даними Федерації Європейських Фондових Бірж (The Federation of European Securities Exchanges - FESE), станом на початок квітня 2016 р., лідерами серед фондових майданчиків країн Європи за показником ринкової капіталізації були пан-європейська біржа Euronext – 2,96 трлн. євро, Deutsche Börse (Німеччина) – 1,46 трлн. євро, SIX Swiss Exchange (Швейцарія) – 1,4 трлн. євро, група бірж NASDAQ Nordics&Baltics – 1,11 трлн. євро та BME Spanish Exchanges (Іспанія) – 614 млрд. євро [3].

У I кварталі поточного року на переважній більшості фондових майданчиків Європи відбувалося зменшення капіталізації. З початку року капіталізація зросла лише у Borsa Istanbul (Туреччина) – на 11,7%, Budapest Stock Exchange (Угорщина) – на 10,9%, Irish Stock Exchange (Ірландія) – на 4,7% та Warsaw Stock Exchange (Польща) – на 4,5%.

Крім того, у звітному періоді на європейських біржах також спостерігалось зменшення основних індексів. Найгірші результати мали Athens Exchange (Греція), індекс якої впав на 12,8%, SIX Swiss Exchange – на 11,5% та Euronext Brussels (Бельгія) – на 8,8%. Натомість найбільше зросли індекси Borsa Istanbul – на

17,1%, Budapest Stock Exchange (Угорщина) – на 10,6%, Warsaw Stock Exchange – на 7,5% та CEESEG–Ljubljana (Словенія) – на 4,3%.

Поряд із цим дещо зменшилася кількість компаній, які знаходяться в лістингу фондових бірж Європи. Станом на початок квітня, найбільшу кількість компаній у лістингу мали BME Spanish Exchanges – 3 649, пан-європейська біржа Euronext – 1 055 та Warsaw Stock Exchange – 902.

Серед фондових майданчиків країн Центральної та Східної Європи найбільшу капіталізацію, станом на початок квітня 2016 р., мала Warsaw Stock Exchange – 131,7 млрд. євро. Друге місце посіла CEESEG-Vienna (Австрія), капіталізація якої становила 84,17 млрд. євро, а третє - CEESEG-Prague (Чехія) з капіталізацією 21,55 млрд. євро. Зростання капіталізації з початку року у цьому регіоні, як зазначалося вище, було зафіксовано лише у Budapest Stock Exchange та Warsaw Stock Exchange.

Протягом перших трьох місяців на більшості бірж ЦЄ відбувалося зростання основних індексів. Лідерами стали біржі Угорщини, Польщі та Словенії, індекси яких зросли на 10,6%, 7,5% та 4,3% відповідно.

У регіоні Центральної та Східної Європи найбільшу кількість компаній у лістингу мала Warsaw Stock Exchange - 902, Bulgarian Stock Exchange (Болгарія) – 361 та CEESEG-Vienna - 91. На більшості фондових майданчиків також мало місце незначне зменшення кількості лістингових компаній.

Таблиця 1. Індекс та обсяги торгів на ПФТС за 15.04.2016 р. [1]

Обсяг торгів, грн.	Індекс ПФТС
373 806 719,02	232,58

Таблиця 2. Індекс українських акцій та обсяги торгів на «Українській біржі» за 15.04.2016 р. [1]

Обсяг торгів, грн.	Індекс українських акцій
14 021 245	605,38

Згідно з даними Державної служби статистики, за попередніми підсумками, у 2015 році фінансовий результат до оподаткування великих та середніх підприємств України (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, частини зони проведення антитерористичної операції, а також результатів діяльності банків) виявився від'ємним та становив 230,6 млрд. грн. (у 2014 році він дорівнював 389,1 млрд. грн.). Прибуток вітчизняних підприємств торік склав 279,1 млрд. грн. і проти попереднього року збільшився на 51,3%. Збитків ними було допущено на суму 509,7 млрд. грн. (на 11,1% менше, ніж за 2014 році). Частка збиткових підприємств у 2015 році порівняно з попереднім роком скоротилася на 5,8% до 31,9%. Негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами в Україні у січні - лютому 2015 року становило \$731 млн. У січні-лютому 2016 року експорт товарів з України становив \$4 722,0 млн., а імпорт в Україну – \$5 453 млн., інформує Державна служба статистики. Порівняно із січнем - лютим 2015 року експорт скоротився на 21,3% (на \$1 274,6 млн.), імпорт – на 12,8% (на \$798,5 млн.). Негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами у звітному періоді становило \$731 млн. (у січні - лютому 2015 року негативне сальдо дорівнювало \$254,9 млн.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,87 (у січні – лютому 2015 року – 0,96).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 194 країн світу. Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив \$2 097,6 млн., або 44,4% від загального обсягу експорту, та зменшився порівняно із січнем-лютим 2015 року на 2,1%. Імпорт товарів із країн Європейського Союзу дорівнював \$2 454 млн., або 45% від загального обсягу, та зменшився проти січня - лютого 2015 року на 1,9%.

За інформацією НКЦПФР, загальний обсяг емісійних цінних паперів, зареєстрованих регулятором у січні-березні 2016 року, становив 35,41 млрд. грн., що на 17,9 млрд. грн. перевищило показник аналогічного періоду минулого року (17,51 млрд. грн.). Упродовж I кварталу поточного року НКЦПФР зареєструвала 24 випуски акцій на загальну суму 28,9 млрд. грн. Порівняно з першими трьома місяцями 2015 року обсяг зареєстрованих випусків акцій збільшився на 15,56 млрд. грн [4].

Значний за обсягом випуск акцій, які суттєво вплинув на загальну структуру зареєстрованих випусків протягом зазначеного періоду, було здійснено ПАТ «ВТБ Банк», ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України», ПАТ «Укрсоцбанк» та ПАТ «Комерційний банк» з метою збільшення статутного капіталу.

Крім того, у січні - березні Комісією було зареєстровано 42 випуски корпоративних облігацій на загальну суму 1,96 млрд. грн., або на 197,91 млн. грн. менше ніж у січні-березні 2015 року. Обсяг випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів, зареєстрованих НКЦПФР протягом січня - березня 2016 року, збільшився у порівнянні із січнем - березнем минулого року на 1,69 млрд. грн. та дорівнював 2,95 млрд. грн. Обсяг випусків акцій корпоративних інвестиційних фондів збільшився на 854,35 млн. грн. та становив 1,6 млрд. грн.

Кількість зареєстрованих корпоративних та пайових інвестиційних фондів в Україні станом на кінець березня 2016 року дорівнювала 2 140, з них 415 КІФ та 1 725 ПІФ. Капіталізація лістингових компаній фондового ринку України за станом на 31.03.2016 р. складала 29,78 млрд. грн. Обсяги біржової торгівлі цінними паперами у I кварталі поточного року дорівнювали 48,01 млрд. грн. або на 62,54% (58,64 млрд. грн.) менше ніж у I кварталі минулого року [1].

Обсяг виконаних біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі на первинному ринку склав 1,48% від загального обсягу виконаних біржових контрактів, а на вторинному ринку - 98,52%.

Лідерами ринку серед фінансових інструментів у січні - березні 2016 року виявилися облігації внутрішньої державної позики, з якими було укладено угод на суму 34,59 млрд. грн. або 72,04% від загального обсягу. Обсяг торгів депозитними сертифікатами Національного банку становив 10,74 млрд. грн., корпоративними облігаціями – 1,33 млрд. грн., акціями - 0,54 млрд. грн., деривативами – 0,34 млрд. грн., інвестиційними сертифікатами - 0,32 млрд. грн., опціонними сертифікатами – 0,16 млрд. грн. Обсяги торгів цінними паперами в розрізі фондових бірж були такими: ФБ «Перспектива» - 36,92 млрд. грн.; ФБ ПФТС - 9,65 млрд. грн.; «Українська біржа» - 0,78 млрд. грн.; КМФБ - 0,64 млрд. грн.; УФБ – 15,76 млн. грн.; ФБ «Універсальна» - 10,14 млн. грн.; СЄФБ - 2,28 млн. грн.

Як свідчать дані Фонду державного майна, у січні - березні 2016 року на фондових біржах було запропоновано до продажу 42 пакети акцій 39 акціонерних товариств загальною номінальною вартістю 322,44 млн. грн. За підсумками торгів нових власників знайшли 4 пакети акцій, ціна продажу яких становила 7,55 млн. грн.

Протягом звітного періоду органами приватизації продано 35 об'єктів державної власності, з яких 29 об'єктів групи А, 2 об'єкти групи В, 4 об'єкти групи Д. За угодами з органами місцевого самоврядування було реалізовано 92 об'єкти комунальної власності, з яких 91 об'єкт групи А, один об'єкт групи Д [5].

Станом на 1 квітня 2016 року від приватизації державного майна перераховано до загального фонду державного бюджету 24,32 млн. грн. (відповідно до закону про Держбюджет надходження від приватизації у 2016 році мають скласти 17,1 млрд. грн.). Переважно ці кошти надійшли від продажу об'єктів малої приватизації та невеликих пакетів акцій на фондових біржах.

Станом на 1 квітня 2016 року ФДМУ здійснював управління корпоративними правами держави у 352 господарських товариствах, з яких 102 господарські товариства мають у статутному капіталі державну частку понад 50% (контрольний пакет), що становить 29 % загальної кількості господарських товариств, які перебувають у сфері управління Фонду.

Таблиця 3. Індекс та обсяги торгів на ПФТС за 22.04.2016 р. [1]

Обсяг торгів, грн.	Індекс ПФТС
775 488 937,68	232,52

Таблиця 4. Індекс українських акцій та обсяги торгів на «Українській біржі» за 22.04.2016 р. [1]

Обсяг торгів, грн.	Індекс українських акцій
15 254 909	612,24

Згідно з даними Державної служби статистики у березні 2016 року у порівнянні з відповідним періодом минулого року Індекс промислового виробництва в Україні становив 104,8% (у січні - березні - 103,7%). При цьому у березні поточного року у порівнянні із лютим спостерігалось зростання промислового виробництва на 6,8%

У добувній промисловості та розробленні кар'єрів у березні 2016 року у порівнянні із березнем 2015 року обсяги промислового виробництва зросли на 5,7% (з початку року - на 4,2%), у переробній промисловості - на 6,5% (з початку року - на 4,4%), а у постачанні і розподіленні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – зменшилися на 2,3% (з початку року – зросли на 0,6%).

У січні - березні 2016 року підприємствами України було виконано будівельних робіт на суму 10 млрд. грн., що на 1,9% більше обсягів будівництва у відповідному періоді 2015 року, повідомляє Державна служба статистики. По будівлях Індекс будівельної продукції у січні - березні 2016 року становив 99,6% (по житлових будівлях – 96,6%, по нежитлових будівлях - 104,1%), а по інженерних спорудах – 104,9%. При цьому у січні - березні 2016 року в порівнянні із січнем - березнем 2015 року зростання обсягів будівництва було зафіксовано у більш ніж половині областей України [6].

Отже, для досягнення покращення та вдосконалення механізму впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні, необхідно:

1. Затвердити законопроекти «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах» в яких зазначається:

- доповнення до Цивільного кодексу України новими статтями, щодо започаткування механізму рахунка умовного зберігання (ескроу), який надасть можливість удосконалення здійснення розрахунків за придбані акції;

- доповнення до статей 8 та 11 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» з метою надання Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку права здійснювати контроль за виконанням учасниками ринку вимог щодо спеціальних процедур, встановлених статтями 65-653 Закону України «Про акціонерні товариства», та права застосування заходів впливу до учасників, які не виконують зазначене;

- внесення змін до статей 39-42 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» щодо необхідності розкриття інформації про зміну власників акцій, яким належить 5 і більше відсотків простих акцій публічного акціонерного товариства, про набуття особою пакету акцій у розмірі 50 і більше відсотків або 75 і більше відсотків або 95 і більше відсотків акцій товариства, а також інформації про таких власників акцій;

- викладення у новій редакції статті 65 Закону України «Про акціонерні товариства» з метою удосконалення механізму придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідком придбаного контрольного пакета акцій;

- доповнення Закону України «Про акціонерні товариства» новими статтями 651 «Придбання акцій публічного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій або значного контрольного пакету акцій», 652 «Обов'язковий продаж простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником 95 і більше відсотків простих акцій», 653 «Обов'язкове придбання особою (особами, що діють спільно), яка є власником 95 і більше відсотків простих акцій акціонерного товариства акцій на вимогу акціонерів», 654 «Наслідки недотримання вимог щодо виконання обов'язків власником контрольного пакета акцій або значного контрольного пакету акцій або пакету акцій у розмірі 95 і більше відсотків акцій товариства» та 655 «Особливості придбання контрольного та домінуючого контрольного пакетів акцій в приватних акціонерних товариствах», тощо.

Крім того, цими законопроектами передбачено внесення змін до деяких інших законодавчих актів України з метою комплексного врегулювання механізмів придбання акцій товариства за наслідком придбаного контрольного, значного або домінуючого пакета акцій. Прийняття цих законів сприятиме підвищенню рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах, захисту прав та інтересів інвесторів та адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу [7].

2. Затвердити нові законопроекти, які передбачають ліквідацію Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та передачу її функцій НБУ та Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку. Тому, що ці нові законопроекти сприятимуть до більшої прозорості державного регулювання фінансового ринку та оптимізації регуляторного впливу на його учасників. Регулювання наблизиться до стандартів, що діють у банківському секторі із урахуванням найкращих міжнародних практик. НБУ має всі можливості для одночасного здійснення ефективного нагляду за банківським ринком та ринком небанківських фінансових послуг. Перехід функцій пруденційного нагляду за ними до центрального банку консолідує державне регулювання ринків фінансових послуг, синхронізує підходи та інструменти та підвищить ефективність нагляду за відповідними сферами ринку. Це підвищить захищеність та збільшить довіру до ринку з боку споживачів фінансових послуг. Перехід регулювання небанківських фінансових установ до Національного банку дозволить:

- скоротить кількість органів державного нагляду за ринком небанківських фінансових послуг;
- очистить ринок від недобросовісних гравців;
- запровадить однакові прозорі правила гри;
- стимулює інтенсивний розвиток цього ринку;
- збільшить інвестиційну привабливість небанківських фінансових установ;
- знизить вартість надання фінансових послуг споживачам;
- збільшить захищеність користувачів фінансових послуг [4].

3. Затвердити нові законопроекти, які передбачають скасування Закону «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати» та Декрету Кабінету Міністрів України «Про довірчі товариства» з метою усунення надмірного регулювання. Також у НБУ нагадують, що на розгляді Верховної Ради перебуває більше 20 законопроектів, необхідних для продовження реформи фінансового сектору. Стратегічне значення мають питання захисту прав споживачів фінансових послуг, захисту прав кредиторів, фінансової реструктуризації боргів підприємств та фізичних осіб, консолідації функцій державного регулювання ринків фінансових послуг, а також протидії відмиванню (легалізації) доходів, одержаних злочинним шляхом [6].

Висновки з проведеного дослідження. Розглянуто особливості контролю прибутку у акціонерних товариствах, досліджено основні види та суб'єкти корпоративного контролю. Сформульовано основні напрямки державної політики у акціонерних товариствах стосовно частки власності. Проаналізовано основні інструменти прихованого перерозподілу контролю у акціонерних товариствах, тобто прийняття рішення щодо емісії акцій. Удосконалено алгоритм прийняття рішення про емісію акцій, шляхом продажу дрібних пакетів акцій. Обґрунтовано доцільність продажу пакетів акцій менше ніж 25 %, у разі відсутності ефективності їх подальшого зберігання у власності держави. Пропонується новий механізм впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні. Запропоновано основні шляхи контролю державних органів влади над діяльністю керівників акціонерних товариств; контроль за ефективністю та доцільністю участі держави у статутних капіталах акціонерних товариств; контроль за процесом продажу державних пакетів акцій, через аналіз та оцінку цього процесу.

Отже, запропоновані нові механізми впровадження оптимальної стратегії використання прибутку на акціонерних товариствах з державною часткою в Україні дають можливість не тільки оперативно й оптимально структурувати капітал підприємств з державною часткою в їх майновому і фінансовому вітленнях, а й спрогнозувати максимальне зростання рентабельності власного капіталу і фінансової стійкості товариств в майбутньому, та розробити загальні можливі напрями підвищення ефективності діяльності товариств з державною часткою в цілому, що дасть можливість підвищити і рівень економіки нашої України.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України, Експрес-випуск від 14.02.2016 № 88/0/03.5вн-14 - <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Смитюх А. Арифметика корпоративного контролю [Електронний ресурс] / А. Смитюх. – Режим доступу: <http://antiraid.org.ua/2016/02/18/print:page,1,arifmetika-korporativnogo-kontrolja.html>
3. Топчак М. В. Дивідендна політика як стратегія акціонерного товариства у сфері розподілу прибутку / М. В. Топчак, І. А. Маринич // Науковий вісник. – 2014. – Вип. 15.5. – С. 123-267.
4. Черпак А. Корпоративний контроль в системі управління акціонерним товариством / А. Черпак // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 2015. – № 3. – С. 25-47.
5. Шеховцов В. Визначення шляхів та підходів до управління процесами зміни форми власності підприємств ОПК та можливості у зв'язку з цим державного контролю за їх діяльністю [Електронний ресурс] / В. Шеховцов, О. Шевченко. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/Monitor/May2015/6.htm>
6. Шпильова В. О. Корпоративна культура: сутність та актуальні проблеми сучасності [Електронний ресурс] / В. О. Шпильова // Ефективна економіка. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=70>
7. Штерн Г. Ю. Корпоративне управління: навч. посіб. / Г. Ю. Штерн. – Харків: ХНАМГ, 2016. – 345 с.

References

1. Derzhavnyi komitet statystryky Ukrainy [State Statistics Committee of Ukraine]. <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Smitiukh A. Arifmetika korporativnogo kontrolia [Arithmetic Corporate Control]. <http://antiraid.org.ua/2016/02/18/print:page,1,arifmetika-korporativnogo-kontrolja.html>
3. Topchak M. V., Marynych I.A. Dyvidentna polityka yak stratehiia aktsionernoho tovarystva u sferi rozpodilu prybutku [Dividend Policy as a Strategy Joint-stock Company in the Sphere of Distribution of the Profit]. *Naukovyi visnyk [Scientific Bulletin]*. Vol. 15.5. (2014). pp. 123-267.
4. Cherpak A. Korporatyvnyi kontrol v systemi upravlinnia aktsionernym tovarystvom [Corporate Control in the System of Management of a Joint-stock Company]. *Visnyk Ternopilskoi akademii narodnoho hospodarstva [Bulletin of Ternopil Academy of National Economy]*. no. 3. (2015). pp. 25-47.
5. Shekhovtsov V., Shevchenko O. Vyznachennia shliahiv ta pidkhodiv do upravlinnia protsesamy zminy formy vlasnosti pidpriemstv OPK ta mozhlyvosti u zviazku z tsym derzhavnoho kontroliu za ikh diialnistiu [Determining of Ways and Approaches to Manage the Enterprises (OPK) and the State Control for their Activities]. <http://www.niss.gov.ua/Monitor/May2015/6.htm>
6. Shpylova V.O Korporatyvna kultura: sutnist ta aktualni problemy suchasnosti [Corporate Culture: the Essence and Problems of Modernity]. *Efektivna ekonomika [Effective Economy]*. <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=70>
7. Shtern H.Yu. Korporatyvne upravlinnia: navchalnyi posibnyk [Corporate Governance: Educational Accessory]. Kharkiv: KhNAMH, 2016. 342 p.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Горбатенко Олена Анатоліївна, старший викладач кафедри економіки ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди» вул. Богдана Хмельницького, 76 кв.83 м. Переяслав-Хмельницький, 08400, Україна

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Горбатенко Елена Анатольевна, старший преподаватель кафедры экономики ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды» ул. Богдана Хмельницкого, 76 кв.83, г.Переяслав-Хмельницкий, 08400, Украина

DATA ABOUT THE AUTHOR

Gorbatenko Olena Anatoliivna, senior teacher SHEE «Pereiaslav-Khmelnyskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University» 76 Bohdan Khmelnytskyi Str., 83 fl., Pereiaslav-Khmelnyskyi, Kyiv region, 08400, Ukraine

УДК 658.8:004

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Дрок П.В.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні питання формування та реалізації інформаційного маркетингу як інструменту впливу на економічний розвиток країни.

Метою дослідження є визначення особливостей реалізації вітчизняного інформаційного маркетингу в сучасних умовах розвитку освіти та обґрунтування напрямів її удосконалення.

Методи дослідження. У роботі застосовано сукупність наукових методів і підходів, у тому числі системний, структурний, порівняльний, факторний, що дозволило реалізувати концептуальну єдність дослідження.